

שיעורי חינוך

פונעם ראש ישיבה שליט"א

פראקטישע עצות און הוראות פאר עלטערן, מלמדים, מחנכים און מנהגות

פרשת חקת
שנת תשפ"ה

גליון
ק"ד

שיעורים אין חינוך

פונעם ראש ישיבה שליט"א

מעשיות פון צדיקים

פאר קינדער, צום ביישפיל, די סעריע פון 'שמע בנ', עס דערציילט שיינע מעשיות פון גמרא און פון צדיקים; מיר זענען אויפגעוואקסן מיט דעם, דאס האט אריינגעלייגט אין אונז אסאך יראת שמים. און אזוי זענען דא נאך ערליכע בעלי מספרים וואס דערציילן מעשיות פון צדיקים, איז פדאי אויסצוהערן זייערע מעשיות און עס איבער דערציילן פאר די קינדער.

מען דארף אבער אכטונג געבן וועם מען הערט אויס, בפרט א מלמד דארף נאך מער אכטונג געבן, ווייל ער מוז דאך אויפשטעלן אידישקייט, ער מוז דאך אויפשטעלן כלל ישראל. אויך קען נישט א מלמד קוקן קיין קליפס, אדער אויסהערן נייעס, אדער אויסהערן חזק אויף אנדערע. א מלמד דארף האבן מער יראת שמים ווי סתם א מענטש.

מעשיות פון חז"ל

מען קען נעמען אן 'עין יעקב', אדער דער ספר 'בדרכי אבותינו' וואס ברענגט אראפ מעשיות פון חז"ל אין אידיש, און זיך פארקוקן מעשיות צו דערציילן פאר די קינדער.

דערציילט פאר די קינדער מעשיות פון די הייליגע חכמים. צום ביישפיל די מעשה פון הלל הזקן, ווי ער האט געוואלט לערנען תורה און ער האט זיך מוסר נפש געווען און ארויפגעקראכן אויפן דאך (ימא לה:); ווען א קינד הערט אזא מעשה טראכט ער צו זיך: 'וואו, איך וויל אויך לערנען תורה!'

אדער די מעשה פון הלל הזקן,

דערציילן פאר די קינדער מעשיות פון צדיקים

ביים היינטיגן שיעור וויל איך זייער שטארק בעטן די מלמדים א נקודה; איך האב נישט קיין נייע זאכן וואס צו בעטן, איך רעד פון אלטע זאכן, אבער איך וויל עס אויפפרישן.

איך וויל און איך פארלאנג פון אלע מלמדים, מקטן ועד גדול, אלע אלע מלמדים בלי יוצא מן הכלל, מען זאל דערציילן פאר די קינדער 'מעשיות פון צדיקים'.

אנשטאט דערציילן פאר די קינדער טשאדעלע באדעלע מעשיות, ווי דער מעשה פון 'שלשה אחים', וואס טראגט אוועק די קינדער אין א ווייטע שרעקעדיגע חלום, אז הענט און פיס זאל זיי ציטערן א גאנצן טאג, דערציילט זיי מעשיות פון צדיקים; פון די הייליגע נביאים, פון די הייליגע חכמים, פון דער אור החיים הקדוש, פון דער הייליגער בעל שם טוב זכותו יגן עלינו, און פון די הייליגע תלמידי הבעל שם זכותם יגן עלינו. איך געדענק ווי מיינע מלמדים האבן דערציילט די מעשה פון 'שלשה אחים' אז מען קוקט אויף די לבנה פליט מען ארויף אויף די לבנה... איך האב ביינאכט אזוי געציטערט, איך האב נישט געקענט שלאפן א גאנצע נאכט פון שרעק; דאס איז נישט געזונט פאר קינדער.

אויסהערן די ערליכע בעלי מספרים

היינט איז דא אן אוצר פון מלמדים און מחנכים וואס דערציילן מעשיות

מיטן אייבערשטנס הילף ברענגען מיר אייך דעם ערשטן חלק פונעם שיעור וואס דער ראש ישיבה שליט"א האט געגעבן פאר מחנכים, פרשת בשלח שנת תשפ"ד לפרט קטן.

א שפיל פונעם סמ"ך מ"ם

טייערע טייערע מלמדים און מחנכים. אשריכם; וואויל איז ענקער חלק אז עטץ קענטס זיין מלמדים, עטץ קענטס זיין מיט אידישע קינדער, און לערנען מיט זיי תורה און אמונה, און אריינלייגן אין זיי יראת שמים.

אויבן אין הימל קוקט מען אויף א מלמד מורא'דיג מורא'דיג שייין, און מורא'דיג מורא'דיג חשוב. מיר האבן שוין כמה פעמים נאכגעזאגט וואס דער הייליגער רבי פון לובלין זכותו יגן עלינו האט געזאגט, אז דער סמ"ך מ"ם - דער יצר הרע, ציטערט אזוי שטארק פון מלמדים דעריבער האט ער געמאכט א גאנצע שפיל א מלמד זאל אויסקוקן ווי עפעס א 'פיפטע ראד', ווער קוקט ארויף א מלמד? פארקערט, אלע זאגן מיט שפעט "ער איז א מלמד..." אבער אויבן אין הימל איז א מלמד פון די חשוב'סטע חשוב'סטע זאכן.

א מלמד טראגט דעם זעלבן טיטל ווי דער אייבערשטער, ווי מען זאגט ביי ברכת התורה: "ברוך אתה ה', המלמד תורה לעמו ישראל", אויך זאגן חכמינו זכרונם לברכה (נדרים 12). "מה אני בחנם אף אתם נמי בחנם", אז מלמדים דארפן לערנען מיט קינדער אזוי ווי דער אייבערשטער וואס האט געלערנט מיט משה רבינו.

מלחמה צייט

ער האט נעבעך געהאט א צייט וואס ער איז אונזעך געגאנגען פון אידישקייט, דערנאך איז ער צוריק געקומען צום אידישן וועג, האט ער מיר געזאגט: "פון אלע מיינע יארן געדענק איך 'איין' מלמד, וואס האט מיר דערציילט מעשיות פון צדיקים; איך געדענק גארנישט מער פון דעם, איך געדענק נאר די מעשיות פון צדיקים".

המשדע פונעם שיעור אי"ה קומענדיגע וואך

חינוך אפטיילונג

אויף קול ברסלב

צו הערן אלע שיעורים אויף חינוך

פון דער ראש ישיבה שליט"א

אויף קול ברסלב

דרוקט: 2-4-1

- שמעו ותחי נפשכם -

אז ער גייט הרגענען דעם קרעטשמער, אדער ער גייט לייגן דעם קרעטשמער אין תפיסה, מען איז געגאנגען צום צדיק, דער צדיק האט מתפלל געווען, און דער פריץ האט באפרייט דעם קרעטשמער".

אויך דערציילט פאר די קינדער מעשיות וואס מען זעט פון דעם אז מען דארף מכבד זיין טאטע מאמע.

מען קען אפילו אריינלייגן אינעם 'סדר היום' אז די לעצטע פופצן מינוט פונעם טאג דערציילט מען 'מעשיות פון צדיקים'. זאגט שוין פאר די קינדער אינמיטן טאג: "איך זע אלע קינדער זענען וואויל, וועל איך באלד דערציילן א מעשה", און סוף טאג מאכט מען צו די חומש און די גמרא, עס קומט א מעשה; אזוי וועלן די קינדער ווארטן אויף די מעשה.

קינדער געדענקען די מעשיות פון צדיקים

איך האב ענק שוין אמאל דערציילט, איך האב דא געטראפן א איד וואס האט געלערנט אלס קינד אין א גרויסע חדר,

ווי ער האט אכטונג געגעבן זיך נישט אויפצורעגן, און איינער האט אים פרובירט אויפצורעגן מיטן אויספרעגן נארישע שאלות (שבת ל:), ווען א קינד הערט אזא מעשה טראכט ער צו זיך: 'איך גיי זיך אויך נישט אויפצורעגן!'

דערציילט זיי די מעשה פון רבי חנינא בן דוסא, ווי זיין טאכטער האט געוויינט אז זי האט אריינגעלייגט אין די שבת לעבט 'עסיג' אנשטאט 'אוויל', האט רבי חנינא בן דוסא איר געזאגט: "דער זעלבער באשעפער וואס מאכט אז אויל זאל ברענען - קען אויך מאכן אז עסיג זאל ברענען", און די לעבט האבן טאקע געברענט גאנץ שבת, און מוצאי שבת האט מען אנגעצינדן די הבדלה ליכט פון דעם (תענית כה.).

אריינלייגן אין די מעשיות 'אמונת חכמים'

דערציילט פאר די קינדער די מעשיות פון די קרעטשמערס, און לייגט דערביי אריין 'אמונת חכמים'. דערציילט זיי: "עס איז געווען א פריץ וואס האט געסטראשעט

בריוון פון חינוך

פונעם ראש ישיבה שליט"א

די זומער וואכן אין קעמפ זענען קריטיש וויכטיגע וואכן פאר די קינדער

בעזרת ה' יתברך - יום א' פרשת חקת, ד' תמוז, שנת תשפ"ב לפרט קטן

לכבוד מיין טייערער ... גרו יאיר

די זומער וואכן אין קעמפ זענען קריטיש וויכטיגע וואכן פאר די קינדער בכלל און באזונדער פאר די קינדער וואס קומען פון שטיבער וואס זענען נישט מסודר. אין די וואכן קען מען אסאך אריינלייגן אין זיי, ביים שלאפן גיין און ביים עסן, ביים שפילן און ביים שלאפן; מען קען אויסארבעטן זייער דרך ארץ און זייערע מידות.

דער אייבערשטער זאל דיר געבן סיעתא דשמיא, זאלסט מצליח זיין מיט יעדן קינד, עס זאל דיר אנקומען גרינג.

תשובה:

בעזרת ה' יתברך - יום א' פרשת שמני-ב, כ"ג ניסן, אסרו חג פסח, שנת תשע"ח לפרט קטן

לכבוד ... גרו יאיר

איך האב ערהאלטן דיין בריוו.

היינט איז דא א שפע פון מעשה ביכלעך; עס איז דא שיינע מעשיות פון צדיקים, אזוי אויך איז דא שיינע מעשיות פון די הייליגע חכמים צאמגענומען פון אלע מדרשים און גמרות ווי אזוי די הייליגע תנאים און אמוראים האבן געלעבט. אויך איז דא שיינע מעשה טעפס ווי עס ווערט זייער שיינ דערציילט מעשיות פון די הייליגע חכמים ווי אזוי זיי האבן זיך געפירט; ווען מען ליינט דאס און מען הערט דאס ווערט מען זייער

גיי שפאצירן יעדן טאג צווישן די גראז און ביימער; בעט פאר דיר, פאר דיין משפחה און פאר יעדן תלמיד.

...

(קונטרס עצתו אמונה פרשת פנחס תשפ"ב)

וועלכע מעשיות איז גוט צו דערציילן פאר קינדער?

שאלה:

לכבוד דער ראש ישיבה שליט"א,

איר רעדט אסאך פון דערציילן ספורי צדיקים פאר קינדער, ספעציעל אזעלכע מעשיות וואס מען קען נאכמאכן. איך וויל אבער וויסן וואו מען קען טרעפן אזעלכע גוטע מעשיות פאר קינדער. אפשר קענט איר מיר ארויסהעלפן?

נתעורר צו עבודת השם.

דער רבי זאגט (ליקוטי מוה"ר, חלק א', סימן רלה): "דע שפּפורי מעשיות מצדיקים, הינו ממה שארע להם, הוא דבר גדול מאד, ועל ידי זה נטהר מחשבתו", עס איז זייער א גרויסע זאך צו דערציילן מעשיות פון צדיקים, דאס ברענגט אז מען זאל האבן א ריינעם מח; ווייל ווען מען הערט א מעשה פון א צדיק ווי אזוי ער האט זיך נישט פארלוירן ווען ער איז אריבערגעגאנגען א שוועריקייט, ווערט דער מח ריין פון אלע דאגות און דמיונות וכו' וכו', מען הייבט אן טראכטן: 'עס איז דא א באשעפער אויף די וועלט', מען הייבט אן זען אז אלעס אנדערש איז נאריש, דאס הייסט אז דער מח ווערט אויסגעקלארט. אבער דער רבי זאגט (שם) מען דארף וויסן ווי אזוי צו דערציילן די מעשה; דער עיקר דארף מען זען מען זאל ארויס נעמען התחזקות פון די מעשה, אז מיר זאלן אויף דינען דעם אייבערשטן אזוי ווי די צדיקים האבן זיך געפירט.

דער הייליגער רבי זאגט (ליקוטי מוה"ר, חלק א', סימן רמח): "דע, שפּפורי מעשיות מצדיקים, הוא דבר גדול מאד", עס איז זייער א גרויסע זאך צו הערן מעשיות פון צדיקים, "פי על ידי ספורים מצדיקים, נתעורר ונתלהב הלב בהתעוררות גדול להשם יתברך, בחשק נמרץ מאד", ווייל ווען מען הערט א מעשה פון א צדיק ווערט דאס הארץ אויפגעפלאמט צום אייבערשטן, מען באקומט א שטארקע חשק צו ווערן אן ערליכער איד, דורכדעם וואס מען זעט צו וואס די צדיקים האבן זוכה געווען אין זייער לעבן.

מען דארף זייער אכטונג געבן וואס מען געבט פאר קינדער צו הערן; ליינדער זענען דא זייער אסאך טעיפס פון ליצנות באיצטלא דרבנן. עס זעט אויס ווי א היימישע מעשה וכו' אבער עס איז אנגעפילט מיט סם המות; איין שטיק ליצנות פון יעדן מנהג אין פון צדיקים.

מען זעט אז רבינו הקדוש האט אנגעזאגט זיינע קינדער (פסחים קיב:): "אל תדורו בשכנציב", איר זאלט נישט וואוינען אין די שטאט שכנציב, ווייל זיי זענען זייער גרויסע לצים און איר וועט ווערן נאכגעשלעפט נאך זיי; זעט מען פון דעם ווי הארב ליצנות איז און ווי ווייט א מענטש דארף אכטונג געבן וואו ער וואוינט, מיט וועם ער חב"ט זיך און וואס פאר א מעשיות און דרשות מען הערט.

דער אייבערשטער זאל העלפן מיר זאלן קענען מחנך זיין אונזערע קינדער מיט יראת שמים, זיי זאלן אויסוואקסן ערליכע אידן, אמן.

...
(עצתו אמונה חלק ד', מכתב רצב)

וואס טו איך אז נאך א בחור גליטשט זיך מיר ארויס פון האנט?

שאלה:

לכבוד דער ראש ישיבה שליט"א, א גרויסן יישר ב"ח פאר די אלע חיזוק וואס איך באקום פון אייך. איך האב שוין אסאך געשריבן פאר אייך איבער מיינע צוויי בחורים וואס מאכן מיר פראבלעמען און פירן זיך נישט אויף ווי עס דארף צו זיין. יעצט האב איך מיין דריטער בחור, א בר מצוה בחור, וואס סטראשעט מיר אויך צו מאכן צרות, איך גיי ממש ארויס פון די כלים און איך ווייס נישט וואס צו טון, אפשר קענט איר מיר ארויס העלפן?

תשובה:

בעזרת ה' יתברך - ערב שבת קודש פרישת ויקהל פקודי - פרה, מברכים ניסן, כ"ב אדר, שנת תשע"ח לפרט קטן

לכבוד ... גרו יאיר

איך האב ערהאלטן דיין בריוו.

איך וויין מיט מיט דיר און איך בעט דעם אייבערשטן אז דו זאלסט זען נחת פון אלע דינע קינדער; אלע דינע קינדער זאלן תשובה טון און זיך צוריקקערן צום

דרך התורה.

איך בעט דיר טייערער ברודער: "דראפע זיך און דערהאלט זיך"; מיט תפילה קען מען אלסדינג פועל'ן, מען דארף נאר האבן אסאך סכלנות און מען דארף אויסווארטן אויף די ישועה. וואויל איז דעם מענטש וואס בעט דעם אייבערשטן אויף זיין אייגענע שפראך; ער לאזט נישט אפ דעם אייבערשטן און ער געבט נישט אויף. אפילו ווען ער זעט נאך נישט די ישועה - דאך איז ער זיך נישט מייאש.

נעם דעם ספר המידות און לערן דורך אות בנים; דער רבי האט עצות און סגולות אויף יעדע זאך, זיי מקיים וואס דארט שטייט וועסטו זוכה זיין צו זען נחת פון זיי.

דער הייליגער רבי זאגט (ספר המידות, אות בנים, חלק ב', סימן א): "מי שיש לו צער גדול בנים, יקרא בכל יום מעשה בראשית", דער וואס האט צער גדול בנים זאל לערנען די מעשה בראשית; פאלג דעם רבי'ן מיט א תמימות וועסטו זוכה זיין אז אלע דינע קינדער וועלן דיר ברענגען נאר נחת.

...
(עצתו אמונה חלק ד', מכתב רעג)

ביז וויפיל מעג מען זאגן פאר קינדער?

שאלה:

לכבוד דער ראש ישיבה שליט"א,

דארף מען ציטערן פון די אייגענע קינדער? הערנדיג אלע שיעורים פונעם ראש ישיבה שליט"א, ווי דער ראש ישיבה זאגט אז מען דארף אריינלייגן אהבה ווייל אויב נישט קענען זיי ארויסגיין לתרבות רעה, האב איך אויפגעפאסט אז ווען איך רעד צו מיינע גרויסע קינדער ציטער איך פון זיי, איך האב א פחד אז זיי קענען אפפארן און ממש יעדעס ווארט דארף זיין געמאסטן און געוואויגן, ווייל זיי קענען מיר גוט צופריסן...

איך ליג ברוך השם אריין ליבשאפט, אבער דאך שפיר איך אז איך טו עס מער מחמת פחד. און ווער רעדט ווען איך זע אז מיין אינגל איז נישט צופרידן מיט עפעס ווער איך גאר שטארק

דערשטאקן, איך ווייז עס חס ושלום נישט ארויס, אבער איך קלער צו מיר: 'רחמנא ליצלן! איך לייג אפּשער נישט אריין גענוג ליבשאפט, ער קען חס ושלום אפּפארן אין געציילטע יאר'.

דער ראש ישיבה זאגט אז פאר חוצפה טאר מען נישט מוותר זיין און מען דארף זיין שטרענג. איז אבער די שאלה: נאר חוצפה? וואס טוט זיך ווען א קינד פאלגט זיין יצר הרע מיט אנדערע זאכן וואס זיין שכל איז נאכנישט משיג פארוואס מען טאר נישט, דארף מען מורא האבן אים צו זאגן קלאר: "איך לאז דיר דאס נישט טון אן קיין סיבה! דו דארפסט מיר פאלגן?" בקיצור, וואס איז די גבול וואס מען זאל וויסן אז עס איז נאכנישט אז דאס קינד איז אויפגערגט, און ווען מען דארף וויסן אז חס ושלום צו פייניגן ווייל ער קען חס ושלום ארויסגיין לתרבות רעה?

א גרויסן יישר כח פאר אלעס.

תשובה:

בעזרת ה' יתברך - יום א' פרשת ויחי, ו' טבת, שנת תשע"ח לפרט קטן

לכבוד ... גרו יאיר

איך האב ערהאלטן דיין בריוו.

עס איז דא א מאמר החכם: "מן הזהירות - שלא להזהר"; דו זע אריין צו לייגן אסאך ליבשאפט אין דינע קינדער אז זיי זאלן ליב האבן צו זיין אין שטוב, זיי זאלן ליב האבן צו זיין מיט דיר וכו'. זע צו מאכן שיינע שבת'דיגע סעודות; דערצייל שיינע מעשיות ביים טיש, שמועס מיט דינע קינדער, הער אויס זייערע מעשיות, אפילו עס איז דיר נישט אזוי אינטערעסאנט וכו', זע אז תורה ומצוות זאל זיין א פרייליכע זאך ביי דיר אין שטוב, נישט קיין וויינעדיגע זאך.

דאס וואס דו פרגעסט וועגן נאכגעבן קינדער וכו'; נאכגעבן א קינד אלעס וואס ער בעט איז נישט ליבשאפט, דאס איז א שוואכקייט פון עלטערן, א שוואכקייט

פון נישט קענען זאגן גיין. קינדער וואס מען געבט זיי אלעס וואס זיי טראכטן און אלעס וואס זיי בעטן וואקסן אויף נישט געזונט, ווען זיי ווערן עלטער קענען זיי זיך נישט אויסקומען מיט'ן לעבן, ווייל נישט אלעס קען מען האבן אין לעבן, אבער וויבאלד מען האט זיי נאכגעגעבן אלעס וואס זיי האבן גע'חלומ'ט, זיי האבן באקומען אלעס אויף די וועלט, קענען זיי נישט אננעמען דאס לעבן.

דו מישט צוזאם הודו מיט כוש; אז א קינד איז אויפגערגט ווען די עלטערן הייסן אים טון זאכן וואס ער וויל נישט, דאס הייסט נישט פייניגן; וואו קומט אריין מורא האבן אז ער וועט ארויסגיין לתרבות רעה ווען ער איז אויפגערגט וכו', פארקערט, אז מען איז נישט מחנך קינדער, מען לאזט זיי טון וואס זיי ווילן, דעמאלט וועלן די קינדער ארויס גיין לתרבות רעה, דערפאר פארשטיי איך בכלל נישט וואס דו פרגעסט.

פייניגן מיינט ווען עלטערן פארשעמען די קינדער, מען נעמט א קינד און מען רייסט אים אונטער; למשל, מען וויל דער קינד זאל אויפרימען די שטוב, מען זעט אז דער קינד דרייזט זיך ארויס פון פאלגן (אזוי ווי אלע געזונטע קינדער) טאר מען נישט טשעפען פערזענליך: "דו וועסט קיינמאל נישט קענען חתונה האבן", "דו ביסט א פוילער", וכו' וכו', דאס הייסט פייניגן. נאך א משל, אז עלטערן ווילן מחנך זיין די קינדער זיי זאלן זיין צוזאמגענומען וכו', טאר מען נישט אראפ רייסן די קינדער: "דו שלאף", "דו עקלדיגע וכו'" - דאס הייסט פייניגן. עלטערן וואס טשעפען און רייסן אראפ די קינדער, וועלן די קינדער נישט

נאר ארויסגיין לתרבות רעה, נאר זיי וועלן אויפנוואקסן געוויסן קראנקע.

אזוי אויף טאר מען נישט צוגלייכן איין קינד צום צווייטן; מען טאר נישט פארהאלטן א קינד: "פארנוואס קענסטו נישט זיין אזוי ווי דעם שכן'ס קינד?" "פארנוואס קענסטו נישט זיין צוזאמגענומען אזוי ווי יענעם?" 'וויסט פארוואס איך קען נישט זיין ווי יענעם? ווייל איך בין איך, און יענער איז יענער'. דאס אלעס הייסט פייניגן, אבער פארלאנגען פון קינדער צו העלפן וכו', דאס דארף מען טון און דאס הייסט נישט פייניגן.

ועל כולם דארף מען אסאך בעטן דעם אייבערשטן אויף גוטע קינדער; מוהרא"ש האט דערציילט, א איד איז אמאל געקומען צום הייליגן חפץ חיים זכותו יגן עלינו בעטן א ברכה אויף גוטע קינדער, האט דער הייליגער חפץ חיים גענומען א תהלים וואס איז געווען אויפגעבלאזן פון נאסקייט און דאס געוויזן פאר דעם איד און אים געזאגט: "דאס איז דער תהלים פון מיין מאמע עליה השלום וואו זי פלעגט יעדן טאג וויינען צום אייבערשטן זי זאל זוכה זיין צו גוטע קינדער, אזוי איז מען זוכה צו גוטע קינדער".

דער אייבערשטער זאל העלפן זאלסט זען אסאך נחת פון דינע קינדער.

...

(ספר עצתו אמונה חלק ב, מכתב קנז)

צו באקומען וועכנטליך דעם גליון, ביטע שרייבט צו: chinuchgilyon@gmail.com

קול ברסלב

קוואל פון חיזוק (פרויקט) - שיעורים; מעשיות פון תפלה; רעסעפיס; און נאך

845-351-9060 / 212-444-9169

ארץ ישראל / 0797040069 / ענגלאנד / 03303502363 / קאנאדא / 438-320-9090

חיזוק יומי אימעיל / chizikyomi@gmail.com / טעלעפאן מעדיזשינג 347-630-2876

קול ברסלב - שיעורים; חיזוק יומי; ניגונים; מעשיות פון תפלה און נאך

212-444-9191 / 845-351-0910

ארץ ישראל / 0797040066 / ענגלאנד / 03303502361 / קאנאדא / 4383008080

בעלגיע / 3235003461 / ארגענטינע / 11552354370